

fundet egnet til i tillempet form at blive overført til grønlandske forhold, idet navnlig de store geografiske afstande og behovet for at aflaste arbejdstilsynet taler for en ordning, hvorefter arbejdsmarkedets parter såvel lokalt som centralt medvirker ved løsningen af problemerne i videst muligt omfang. Der er derimod ikke på nuværende tidspunkt fundet grundlag for at overføre arbejdsmiljølovens regler om bedriftssundhedstjeneste og branchesikkerhedsråd til den grønlandske lov.

De foreslåede regler for Grønland om *sikkerhedsorganisation* indebærer en væsentlig nyskabelse på arbejdsmiljøområdet. Det vurderes dog ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for en selvstændig sikkerhedsorganisation, som eksisterer parallelt med tillidsmandssystemet, idet der især på små virksomheder må forudses vanskeligheder ved at få valgt både en tillids- og en sikkerhedsrepræsentant. Den danske arbejdsmiljølovs regler er derfor fraveget på dette punkt, og det foreslås, at reglerne om sikkerhedsorganisation får karakter af en overbygning på tillidsmandssystemet. Kun på virksomheder, hvor de ansatte ikke har en tillidsrepræsentant, er der foreskrevet særskilt valg af en sikkerhedsrepræsentant. Det skal tilføjes, at man ikke har overset de problemer, der kan følge af, at tillidsrepræsentanten samtidig skal varetage de ansattes faglige interesser generelt, og den konflikt-situation, som dette kan indebære. Man har imidlertid fundet, at fordelene ved et énstrengt system mere end opvejer den beskedne risiko for, at organisationerne prioriterer sikkerhedsarbejdet lavere end andre faglige opgaver.

Selv om tiden ikke er moden til at overføre arbejdstilsynet i Grønland fra stat til hjemmestyre, foreslås det, at der oprettes et *grønlandsk arbejdsmiljøråd*. Et sådant råd kan være med til at oparbejde interesse for og udbrede kendskab til arbejdsmiljøspørgsmål i Grønland, ligesom nærmere overvejelse af spørgsmålet om eventuel overførelse af arbejdstilsynet fra stat til hjemmestyre vil kunne finde sted i rådet.

Hovedpunkter i forslaget

Forslagets *kapitel 1* angiver lovens formål og område. Målsætningerne er de samme som i den danske arbejdsmiljølov.

Den nuværende lov indeholder ingen formålsparagraf, men det fremgår af lovens regler, at man har søgt at skabe et umiddelbart værn mod arbejdsulykker og sundhedsskadelige påvirkninger. Sigtet med lovforslaget er at udvide rammerne for

den videre udvikling mod et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Da der til stadighed foregår en teknisk og social udvikling i det grønlandske samfund, indgår det i lovens formålsbestemmelse, at arbejdsmiljøet til enhver tid skal være i overensstemmelse med denne udvikling.

Et sikkert og sundt arbejdsmiljø kan imidlertid kun tilvejebringes og videreudvikles, hvis virksomhederne selv sætter sig dette mål og gør en indsats for at nå det. Derfor angives det som et led i lovens formål, at virksomhederne selv bør kunne løse sikkerheds- og sundhedsspørgsmål med vejledning fra arbejdsmarkedets organisationer og arbejdstilsynet og under arbejdstilsynets kontrol.

Mens formålsparagraffen er ny, svarer forslagens bestemmelser om lovens område i det væsentlige til den gældende lov om arbejderbeskyttelse i Grønland. Der er dog sket en præcisering af lovens grænser over for luftfart samt søfart og fiskeri. Med hensyn til områdebestemmelserne svarer lovforslaget i det væsentlige til den danske lov.

Kapitel 2 handler om virksomhedernes arbejde for sikkerhed og sundhed. I overensstemmelse med lovens formål som angivet i § 1 skal virksomhedernes egen indsats for sikkerhed og sundhed udgøre et centralt led i bestræbelserne på at skabe et bedre arbejdsmiljø. Herefter skal alle virksomheder inden for lovens almindelige område have en form for sikkerhedsarbejde.

Under hensyn til den centrale placering, som er tildelt virksomhedernes egen indsats for arbejdsmiljøet, er det naturligt, at der som *kapitel 3* følger nogle regler om de pligter, der påhviler henholdsvis arbejdsgiveren, arbejdslederen og den ansatte. Hertil knytter sig regler om bl.a. leverandørers, bygherrers og planlæggeres forpligtelser. Reglerne om leverandører m.fl. er ajourført i forhold til den gældende lov, mens reglerne om planlæggerens pligter er nye. Dette er udtryk for et ønske om at kunne forebygge dårlige arbejdsmiljøforhold på det tidligst mulige stadium. Også med hensyn til reglerne om de almindelige pligter har arbejdsmiljøloven dannet forbillede.

Hensynet til forebyggelsen er også lagt til grund for udformningen af *kapitel 4-7*, der indeholder materielle bestemmelser om arbejdsmiljøet. De arbejdsmiljømæssige hensyn skal tilgodeses allerede fra det tidspunkt, hvor arbejdet planlægges og tilrettelægges, og hvor arbejdsstedet og de tekniske hjælpemidler indrettes. Der skal endvidere kunne gives regler om, at projekter og planer skal forelægges for arbejdstilsynet til udtalelse eller godken-